

20.2.2024

A9-0378/2

Poprawka 2

Cristian-Silviu Buşoi

w imieniu Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdanie

A9-0378/2023

Paolo Borchia

Zmiana decyzji (UE) 2017/1324 w odniesieniu do kontynuacji uczestnictwa Unii w partnerstwie w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) w ramach programu „Horyzont Europa”
(COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD))

Wniosek dotyczący decyzji

–

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO*

do wniosku Komisji

DECYZJA

PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/...

z dnia ...

w sprawie zmiany decyzji (UE) 2017/1324 w odniesieniu do kontynuacji uczestnictwa Unii w partnerstwie w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) w ramach programu „Horyzont Europa”

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 185 i art. 188 akapit drugi,

* Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony kursywą i wytłuszczonym drukiem; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,

¹ *Dz.U. C, C/2023/863, 8.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/863/oj>*

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z ... (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1324³ *w sprawie uczestnictwa Unii w partnerstwie w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA)* została przyjęta *na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013⁴* (program „Horyzont 2020”) na okres do dnia 31 grudnia 2028 r.
- (2) Zgodnie z *decyzją (UE) 2017/1324* ostateczne zaproszenia do składania wniosków w ramach rocznego programu prac PRIMA zostaną ogłoszone w 2024 r., a wszystkie pośrednie działania w dziedzinie badań naukowych i innowacji zostaną zakończone do 2028 r.
- (3) Państwa członkowskie uczestniczące w PRIMA zadeklarowały zamiar kontynuowania wspólnej inicjatywy po 2024 r. i wezwały do dalszego uczestnictwa Unii w tych samych ramach instytucjonalnych, o których mowa w art. 185 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*.

³ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1324 z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie uczestnictwa Unii w partnerstwie w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) podjętym wspólnie przez szereg państw członkowskich (Dz.U. L 185 z 18.7.2017, s. 1).

⁴ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).*

- (4) *PRIMA jest skutecznym narzędziem umożliwiającym rozwój badań naukowych i innowacji, szczególnie jeśli chodzi o systemy badań i innowacji państw uczestniczących, które mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia interesów Unii. Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 18 maja 2021 r. zatytułowanym „Globalne podejście do badań naukowych i innowacji – strategia Europy na rzecz współpracy międzynarodowej w zmieniającym się świecie” oraz wspólnym komunikatem Komisji i Wysokiego Przedstawiciela z dnia 1 grudnia 2021 r. zatytułowanym „Strategia Global Gateway” Komisja zobowiązała się wzmocnić wiodącą rolę Unii we wspieraniu wielostronnych partnerstw w dziedzinie badań naukowych i innowacji, aby przedstawić nowe rozwiązania problemów ekologicznych, cyfrowych, zdrowotnych, społecznych i związanych z innowacyjnością, a także wskazała na pilną potrzebę opracowania zrównoważonych projektów wysokiej jakości, realizowanych z zachowaniem wysokiego poziomu przejrzystości i wysokich standardów.*

- (5) *W komunikacie z dnia 7 czerwca 2016 r. zatytułowanym „w sprawie ustanowienia nowych ram partnerstwa z państwami trzecimi w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji”, który pozostaje istotny w obecnym kontekście PRIMA, Komisja podkreśliła, że we wszystkich obszarach polityki, w tym w dziedzinie badań naukowych i innowacji, trzeba dążyć do eliminacji podstawowych przyczyn migracji, czemu ma służyć nowy model współpracy z udziałem inwestorów prywatnych, m.in. koncentrujący się na małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP) i zrównoważonej infrastrukturze. W szczególności nauka i technologia odgrywają coraz ważniejszą rolę w krajobrazie geopolitycznym i mogą na wiele sposobów wspierać wysiłki dyplomatyczne, w tym jeśli chodzi o propagowanie i obronę wartości europejskich, takich jak wolność akademicka, etyka badawcza, uczciwość i równość płci. PRIMA stanowi regionalny wzór dyplomacji naukowej i sprzyja stosunkom z nieuczestniczącymi państwami śródziemnomorskimi.*

- (6) *Zakres tematyczny PRIMA, a mianowicie wsparcie systemów rolno-spożywczych, zintegrowanego zaopatrzenia w wodę i gospodarki wodnej w regionie Morza Śródziemnego, staje się coraz bardziej aktualny. Badania pokazują, że niedobór wody jest ważnym czynnikiem przyczyniającym się do wzrostu migracji na świecie. Zmiana klimatu i związane z nią klęski żywiołowe mają niszczycielski wpływ na produkcję rolną. Ponadto według uwag grupy roboczej II do szóstego sprawozdania oceniającego Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu Organizacji Narodów Zjednoczonych ekosystemy śródziemnomorskie znajdują się prawdopodobnie wśród ekosystemów najbardziej dotkniętych skutkami postępującej zmiany klimatu. PRIMA ma swój udział we wspieraniu regionu Morza Śródziemnego, by stał się liderem rozwiązań w zakresie odporności na zmianę klimatu. Zasadnicze znaczenie dla przeciwdziałania zmianie klimatu mają działania zapobiegawcze i adaptacyjne, np. związane z technologiami odsalania i odpornością roślin.*
- (7) *PRIMA powinno aktywnie dążyć do synergii i komplementarności z innymi partnerstwami regionalnymi, europejskimi i międzynarodowymi oraz innymi opartymi na współpracy programami w dziedzinie badań naukowych i innowacji, mającymi podobne cele i prowadzącymi podobne działania, oraz powinno promować takie synergie i komplementarność.*

- (8) W sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 2023 r. dotyczącym oceny okresowej PRIMA (ocena okresowa Komisji) stwierdzono, że *państwa uczestniczące z południowej części regionu Morza Śródziemnego otrzymały do marca 2022 r. 28 % wszystkich środków przydzielonych przez PRIMA. Konieczne jest, aby PRIMA wspierało szereg działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji, w celu pobudzenia tworzenia trwalszych społeczności oraz zwiększenia współpracy wśród państw uczestniczących z południowej części regionu Morza Śródziemnego i ich wskaźnika uczestnictwa.*
- (9) *Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. b) decyzji (UE) 2017/1324 w 2017 r. ustanowiono jednostkę ds. realizacji PRIMA (PRIMA-IS) jako specjalny podmiot odpowiedzialny za bezpośrednie zarządzanie wkładem finansowym Unii na rzecz PRIMA. PRIMA-IS, z siedzibą w Barcelonie, wspierana przez swój sekretariat i organy zarządzające, zapewniła sprawne, skuteczne i przejrzyste wdrożenie PRIMA.*

- (10) Ponieważ pierwotne przesłanki i cele PRIMA są nadal aktualne, *w szczególności w świetle niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, która jeszcze bardziej pogłębiła brak stabilności rynków rolnych w południowym regionie Morza Śródziemnego, sprawiając, że przejście na zrównoważone systemy żywnościowe stało się jeszcze pilniejszym priorytetem dla społeczeństw śródziemnomorskich*, a w *ocenie okresowej Komisji* stwierdzono, że PRIMA jest skutecznym instrumentem o wartości dodanej dla Unii, Unia powinna nadal zapewniać wsparcie finansowe, aby umożliwić PRIMA finansowanie działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji w tym samym zakresie tematycznym do 2027 r., oraz zsynchronizować PRIMA z wieloletnimi ramami finansowymi Unii (WRF) oraz dostosowanymi do WRF cyklami programowania programów w dziedzinie badań naukowych i innowacji. Ponadto ogólny czas trwania PRIMA należy przedłużyć do 2031 r., aby umożliwić pełną realizację tych działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji.

(11) *PRIMA powinno utrzymać swoje ambitne założenia i zasoby, które czynią z niego istotny instrument współpracy międzynarodowej i dyplomacji naukowej w regionie Morza Śródziemnego. Przyszłe przeglądy strategicznego programu badań naukowych i innowacji PRIMA powinny obejmować ewentualne rozszerzenie zakresu celów określonych w art. 2 decyzji (UE) 2017/1324, w tym badań naukowych i innowacji związanych z energią i klimatem, oraz uwzględniać wpływ nowych portfeli na inne zasoby pierwotne, a mianowicie wodę, grunty i rolnictwo. Takie ewentualne rozszerzenie zakresu tych celów stworzyłoby perspektywy rozwoju obszarów badań naukowych i innowacji, które nie są obecnie objęte PRIMA, i promowałoby zastosowania w wielu sektorach. W szczególności nowe podejście oparte na powiązaniach woda-energia-żywność mogłoby pomóc decydentom zrozumieć złożony system energetyczny i pozwoliłoby połączyć planowanie zasobów z solidną wiedzą techniczną i zarządzaniem.*

- (12) Kontynuowane wsparcie finansowe Unii dla PRIMA powinno pochodzić z budżetu ogólnego przeznaczonego na program szczegółowy służący realizacji programu „Horyzont Europa”, ustanowionego na mocy decyzji Rady (UE) 2021/764⁵, **konkretnie** z filaru II „Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa” i odpowiedniego klastra tematycznego 6 „Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko”.
- (13) ***Ocena okresowa Komisji wykazała, że niski wskaźnik powodzenia wnioskodawców ubiegających się o finansowanie może zniechęcać potencjalnych wnioskodawców w przyszłości. PRIMA-IS i państwa uczestniczące w PRIMA (państwa uczestniczące) muszą podjąć dodatkowe starania, aby poprawić skuteczność swoich działań, tj. uprościć zawilości powodowane różnymi krajowymi systemami finansowania, zmniejszyć czas oczekiwania na uzyskanie środków finansowych oraz zwiększyć dostępność finansowania badań naukowych i innowacji.***

⁵ Decyzja Rady (UE) 2021/764 z dnia 10 maja 2021 r. ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz uchylająca decyzję 2013/743/UE (Dz.U. L 167I z 12.5.2021, s. 1).

- (14) PRIMA jest finansowane w ramach programu „Horyzont 2020”. Aby zapewnić kontynuację PRIMA od 2025 r., powinno ono być finansowane i realizowane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695⁶ (program „Horyzont Europa”). W związku z tym decyzję (UE) 2017/1324 należy dostosować do wymogów rozporządzenia (UE) 2021/695 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁷.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”, zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (15) Decyzję (UE) 2017/1324 należy dostosować do celów programu „Horyzont Europa” oraz jego priorytetów w dziedzinie badań naukowych i innowacji, a także do ogólnych zasad i warunków określonych w art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/695 oraz w załącznikach III i VI do tego rozporządzenia. W związku z tym konieczne jest, aby co najmniej 40 % ogółu państw członkowskich uczestniczyło w przedłużonym PRIMA. Ponadto PRIMA powinno funkcjonować w jednym z priorytetowych obszarów zinstytucjonalizowanych partnerstw europejskich, a wszystkie państwa uczestniczące powinny zadeklarować swoje długoterminowe zaangażowanie finansowe. Warunki te są już spełnione, ponieważ obecny wskaźnik uczestnictwa państw członkowskich wynosi 41 %, PRIMA wpisuje się w obszar priorytetowy 5: „Zrównoważone i integracyjne rozwiązania biotechnologiczne o obiegu zamkniętym” wskazany w załączniku VI do rozporządzenia (UE) 2021/695, a państwa uczestniczące zadeklarowały swoje długoterminowe zaangażowanie finansowe na rzecz PRIMA.

- (16) ***PRIMA musi działać w prosty, elastyczny, otwarty i przejrzysty sposób. PRIMA-IS musi podjąć specjalne starania, aby wzmocnić dialog ze społeczeństwem, sprzyjać aktywnemu uczestnictwu i zadbać o to, aby ogół społeczeństwa był odpowiednio i na czas informowany o jego działaniach. W tym celu PRIMA-IS musi usprawnić swoją strategię komunikacyjną, aby ułatwić wymianę informacji, najlepszych praktyk i wyników badań, z udziałem sieci akademickich i naukowych oraz sieci wiedzy, partnerów społecznych i gospodarczych, mediów, przemysłowych MŚP i innych zainteresowanych stron.***
- (17) Wkład finansowy Unii na rzecz PRIMA powinien być uzależniony od formalnego zobowiązania się państw uczestniczących do wniesienia wkładu finansowego co najmniej na poziomie wkładu Unii. Z tego względu wypełnianie formalnych zobowiązań finansowych powinno być ściśle i regularnie monitorowane przez **PRIMA-IS** .

- (18) Aby osiągnąć cele PRIMA, łączny wkład państw uczestniczących powinien być co najmniej równy wkładowi finansowemu Unii. Państwa uczestniczące powinny zatem wnieść wkład finansowy odpowiadający wkładowi Unii w ramach programu „Horyzont Europa” zgodnie z zasadą określoną w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/695. Aby prawidłowo uszanować tę zasadę, należy brać pod uwagę wyłącznie wkłady państw uczestniczących wniesione po 31 grudnia 2024 r.
- (19) Aby potwierdzić swoje stałe zaangażowanie w realizację celów PRIMA finansowanego w ramach programu „Horyzont Europa” oraz zobowiązanie do przestrzegania nowych obowiązków zgodnie z *rozporządzeniami* (UE) 2021/695 i [] (UE, Euratom) 2018/1046, Algieria, Egipt, Jordania, Liban i Maroko powinny formalnie zaakceptować nowe warunki wynikające z niniejszej decyzji [], zawierając z Unią umowy w formie wymiany listów zmieniające i uzupełniające istniejące umowy międzynarodowe o współpracy naukowej i technologicznej zawarte z tymi państwami. Nie powinno to mieć wpływu na ich udział w działaniach PRIMA finansowanych w ramach programu „Horyzont 2020”.

- (20) Łączny wkład finansowy Unii na rzecz PRIMA należy ustalić jako kwotę maksymalną. Zgodnie z art. 16 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/695 powinna istnieć możliwość zwiększenia wkładu finansowego Unii na rzecz PRIMA z programu „Horyzont Europa” o wartość takich wkładów ze strony państw trzecich stowarzyszonych z programem „Horyzont Europa”. Powinno być to obwarowane warunkiem, że wartość wkładów finansowych państw uczestniczących będzie co najmniej tak wysoka jak wartość całkowitej kwoty, o którą zwiększany jest wkład Unii.
- (21) Biorąc pod uwagę cele PRIMA, podmioty mające siedzibę w państwach trzecich, które nie są państwami uczestniczącymi, powinny kwalifikować się do ubiegania się o finansowanie w ramach określonych tematów zaproszeń przewidzianych w rocznym programie prac PRIMA. Należy zastosować wszelkie właściwe środki, w tym środki umowne, w celu ochrony interesów finansowych Unii. W tym celu należy zawrzeć porozumienia naukowe i technologiczne z państwami trzecimi, w których takie podmioty mają siedzibę.

- (22) Audyty ex post wydatków na działania pośrednie finansowane w ramach programu „Horyzont 2020” powinny być nadal prowadzone zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1291/2013, jednak działania pośrednie finansowane w ramach programu „Horyzont Europa” powinny być poddawane audytowi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/695.
- (23) W programie „Horyzont Europa” położono większy nacisk na dostęp Komisji do wyników i innych informacji związanych z działaniami do celów opracowywania, wdrażania i monitorowania unijnych polityk lub programów w przypadku zinstytucjonalizowanych partnerstw europejskich. W związku z tym PRIMA-IS powinna zapewnić Komisji dostęp do wszystkich informacji związanych z finansowanymi przez nią działaniami pośrednimi, łącznie z wkładami i rezultatami beneficjentów uczestniczących w działaniach pośrednich. Aby móc chronić swoje interesy, państwa uczestniczące powinny mieć również dostęp do informacji dotyczących wniosków, których wnioskodawcami są podmioty mające siedzibę na ich terytorium. Takie prawa dostępu powinny być zgodne z obowiązującymi zasadami poufności.

(24) Komisja powinna regularnie oceniać, jak państwa uczestniczące wypełniają podjęte zobowiązania, i po przeprowadzeniu takich ocen może w razie konieczności angażować państwa uczestniczące i PRIMA-IS oraz powinna móc podejmować odpowiednie środki.

- (25) Przedłużenie PRIMA wymaga monitorowania i oceny zgodnie z przepisami dotyczącymi programu „Horyzont Europa”. Komisja powinna przeprowadzić ocenę okresową PRIMA do 31 grudnia 2025 r., a ocenę końcową do 31 grudnia 2031 r. Oceny te powinny zostać uwzględnione w ogólnych ocenach okresowych i końcowych programu „Horyzont Europa”. W ocenach należy oceniać jakość i skuteczność PRIMA oraz postępy w osiągnięciu wyznaczonych celów **w całym jego cyklu życia, w tym jego realizację w ramach zarówno programu „Horyzont 2020”, jak i programu „Horyzont Europa”**. Komisja powinna publikować i rozpowszechniać wyniki tych ocen i wnioski z nich płynące. Zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/695 PRIMA powinno charakteryzować się jasnym podejściem opartym na cyklu życia, być zawarte na czas określony i przewidywać warunki stopniowego wycofywania finansowania ze środków programu „Horyzont Europa”.
- (26) Należy w związku z tym odpowiednio zmienić decyzję (UE) 2017/1324,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji (UE) 2017/1324 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Uczestnictwo w PRIMA

1. Unia uczestniczy w partnerstwie w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA), zinstytucjonalizowanym partnerstwie europejskim, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695* (program „Horyzont Europa”), podjętym wspólnie przez **Bulgarię**, Chorwację, Cypr, Francję, Grecję, Hiszpanię, Izrael, Luksemburg, Malte, Niemcy, Portugalię, Słowenię, Tunezję, Turcję i Włochy (państwa uczestniczące), zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji oraz po powiadomieniu o uczestnictwie w działaniach PRIMA poprzez złożenie oświadczenia o podjęciu zobowiązania.

2. Algieria, Egipt, Jordania, Liban i Maroko pozostają państwami uczestniczącymi do celów działań PRIMA finansowanych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. a). Do celów ich uczestnictwa w działaniach PRIMA finansowanych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. b) uznaje się je za państwa uczestniczące wyłącznie z zastrzeżeniem zawarcia umowy w formie wymiany listów zmieniającej i uzupełniającej obowiązujące umowy międzynarodowe o współpracy naukowej i technologicznej z Unią oraz określającej nowe warunki ich uczestnictwa w PRIMA.

3. Każde państwo członkowskie oraz każde państwo trzecie stowarzyszone z programem „Horyzont 2020” lub programem „Horyzont Europa”, inne niż wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu, może uczestniczyć w PRIMA, o ile spełnia warunek określony w art. 4 ust. 1 lit. c), oraz spełnia – w szczególności – wymóg określony w art. 11 ust. 5. Podpisują one oświadczenie o podjęciu zobowiązania potwierdzające warunki ich uczestnictwa w PRIMA w odniesieniu, stosownie do przypadku, do programu „Horyzont 2020” lub programu „Horyzont Europa”.

Państwa członkowskie i państwa trzecie stowarzyszone z programem „Horyzont 2020” lub programem „Horyzont Europa”, spełniające warunki określone w akapicie pierwszym, uznaje się za państwa uczestniczące do celów niniejszej decyzji.

4. Każde państwo trzecie niestowarzyszone z programem „Horyzont 2020” lub programem „Horyzont Europa”, inne niż państwa wymienione w ust. 2 niniejszego artykułu, może uczestniczyć w PRIMA, pod warunkiem że:
- a) spełnia warunek określony w art. 4 ust. 1 lit. c), oraz spełnia – w szczególności – wymóg określony w art. 11 ust. 5;
 - b) jednostka ds. realizacji PRIMA (PRIMA-IS) zatwierdzi jego uczestnictwo w PRIMA po rozważeniu znaczenia tego uczestnictwa dla realizacji celów PRIMA oraz
 - c) państwo to zawrze z Unią umowę międzynarodową o współpracy naukowej i technologicznej określając warunki jego uczestnictwa w PRIMA.

Państwa trzecie spełniające warunki określone w akapicie pierwszym uznaje się za państwa uczestniczące do celów niniejszej decyzji.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”, zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).”;

2) art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. PRIMA przyczynia się do osiągnięcia ogólnych i szczegółowych celów rozporządzenia (UE) 2021/695, w szczególności jego art. 3, oraz sprzyja realizacji celów ogólnych, jakimi są: budowanie potencjału w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz rozwój wiedzy i wspólnych innowacyjnych rozwiązań w zakresie systemów rolno-spożywczych, aby zapewnić ich zrównoważenie, oraz w zakresie zintegrowanego zaopatrzenia w wodę i zintegrowanej gospodarki wodnej w regionie Morza Śródziemnego, aby zwiększyć odporność tych systemów oraz tego zaopatrzenia w wodę i tej gospodarki wodnej na zmianę klimatu oraz podnieść ich efektywność, efektywność kosztową i stopień zrównoważenia pod względem środowiskowym i społecznym, a także aby zwiększyć ich wkład w oddolne rozwiązywanie problemów związanych z niedoborem wody, bezpieczeństwem żywnościowym, żywieniem, zdrowiem, dobrostanem i migracją.”;

3) art. 3 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wkład finansowy Unii na rzecz PRIMA, łącznie ze środkami EOG, jest równy wkładom państw uczestniczących. Wkład finansowy Unii wynosi maksymalnie 325 000 000 EUR i jest rozdzielany w następujący sposób:

- a) maksymalnie 220 000 000 EUR z programu „Horyzont 2020”;
- b) maksymalnie 105 000 000 EUR z programu „Horyzont Europa”.

Kwotę wkładu finansowego Unii z programu „Horyzont Europa” można zwiększyć o wkłady państw trzecich stowarzyszonych z programem „Horyzont Europa” zgodnie z art. 16 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/695, pod warunkiem że całkowite zwiększenie wkładu finansowego Unii jest co najmniej zrównoważone wkładem państw uczestniczących, o których mowa w art. 1 ust. 1 niniejszej decyzji.

2. Wkład finansowy Unii, o którym mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, wypłaca się ze środków w budżecie ogólnym Unii przeznaczonych na odnośne części programu szczegółowego wdrażającego program „Horyzont 2020”, ustanowionego na mocy decyzji Rady 2013/743/UE, w szczególności z części II „Wiodąca pozycja w przemyśle” oraz części III „Wyzwania społeczne”, zgodnie z art. 57 rozporządzenia (UE) 2021/695 i art. 62 ust. 1 lit. c) pkt (vii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046*.

- 2a. Wkład finansowy Unii, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, wypłaca się ze środków w budżecie ogólnym Unii przeznaczonych na odnośne części programu szczegółowego wdrażającego program „Horyzont Europa”, ustanowionego na mocy decyzji Rady (UE) 2021/764**, *konkretnie* z filaru II „Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa”, klaster 6 „Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko”, zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) pkt (vii) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

** Decyzja Rady (UE) 2021/764 z dnia 10 maja 2021 r. ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz uchylająca decyzję 2013/743/UE (Dz.U. L 167I z 12.5.2021, s. 1).”;

- 4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1 lit. b), c) i d) otrzymują brzmienie:
- „b) wyznaczenie przez państwa uczestniczące, lub przez organizacje wyznaczone przez państwa uczestniczące, podmiotu mającego osobowość prawną, zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) pkt (vii) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, jako PRIMA-IS, który jest odpowiedzialny za skuteczną realizację PRIMA, przyjmowanie, przydzielanie i monitorowanie wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej decyzji, oraz w stosownych przypadkach wkładów państw uczestniczących, a także za zapewnienie podjęcia wszelkich działań niezbędnych do osiągnięcia celów PRIMA;

- c) zobowiązanie się *państw uczestniczących* do wnoszenia wkładu z zasobów krajowych w finansowanie PRIMA w wysokości odpowiadającej celom PRIMA i co najmniej równej wysokości wkładu finansowego Unii;
- d) wykazanie przez PRIMA-IS zdolności do realizacji PRIMA, w tym przyjmowania, przydzielania i monitorowania wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej decyzji, w ramach pośredniego zarządzania budżetem Unii zgodnie z art. 62 i 154 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046;”;

- b) ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:
- „c) spełnienie przez PRIMA-IS wymogów sprawozdawczych określonych w art. 155 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046;”;
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Komisja na bieżąco ocenia wypełnianie zobowiązań podjętych przez państwa uczestniczące *i po przeprowadzeniu tej oceny może w razie konieczności zaangażować państwa uczestniczące i PRIMA-IS oraz* **zastosować odpowiednie środki, w tym środki przewidziane** w art. 9.”;

5) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa uczestniczące wnoszą wkłady finansowe lub rzeczowe o wartości co najmniej 325 000 000 EUR, lub organizują wniesienie takich wkładów przez krajowe organy finansujące, od 7 sierpnia 2017 r. do 31 grudnia 2031 r.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wkłady państw uczestniczących, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, wnosi się po przyjęciu rocznego programu prac. Jeżeli roczny program prac przyjmuje się w trakcie roku referencyjnego, o którym mowa w art. 6 ust. 2, wkłady, o których mowa w ust. 2 lit. c) niniejszego artykułu i które są uznawane za wkłady państw uczestniczących uwzględnione w rocznym programie prac, mogą obejmować wkłady wniesione od 1 stycznia danego roku. Jednakże wkłady, o których mowa w ust. 2 lit. c) niniejszego artykułu i które są uznawane za wkłady państw uczestniczących uwzględnione w pierwszym rocznym programie prac, mogą zawierać wkłady wniesione po 7 sierpnia 2017 r.”;

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

Działania i realizacja PRIMA

1. PRIMA wspiera szeroki zakres działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji, zgodnie z opisem zawartym w jego rocznym programie prac, poprzez:
 - a) działania pośrednie w rozumieniu rozporządzeń (UE) nr 1290/2013 i (UE) 2021/695, finansowane przez PRIMA-IS zgodnie z art. 7 niniejszej decyzji, głównie w formie dotacji przyznawanych w wyniku otwartych, przejrzystych i konkurencyjnych transnarodowych zaproszeń do składania wniosków organizowanych przez PRIMA-IS, w tym:
 - (i) działania w dziedzinie badań naukowych i innowacji, jak również działania w zakresie innowacji;
 - (ii) działania koordynacyjne i wspierające koncentrujące się na działaniach upowszechniających i informacyjnych w celu promowania PRIMA i maksymalizacji jego oddziaływania;

- b) działania finansowane przez państwa uczestniczące bez wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, które przyczyniają się do osiągnięcia celów PRIMA lub które są bezpośrednio związane z absorpcją rezultatów z projektów realizowanych w ramach PRIMA i które obejmują:
- (i) działania wybrane w wyniku otwartych, przejrzystych i konkurencyjnych transnarodowych zaproszeń do składania wniosków organizowanych przez PRIMA-IS, zarządzane przez krajowe organy finansujące w ramach programów krajowych państw uczestniczących i wspierane przez nie finansowo głównie w formie dotacji;
 - (ii) działania w ramach krajowych programów państw uczestniczących, w tym projekty transnarodowe.

2. PRIMA jest realizowane w oparciu o roczne programy prac obejmujące działania, które mają zostać podjęte od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku (rok referencyjny). PRIMA-IS przyjmuje roczne programy prac do 31 marca roku referencyjnego, po zatwierdzeniu przez Komisję. Przyjmując roczne programy prac, zarówno PRIMA-IS, jak i Komisja podejmują działania bez zbędnej zwłoki. PRIMA-IS podaje roczny program prac do wiadomości publicznej.
3. Działania, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), można rozpocząć dopiero w roku referencyjnym i dopiero po przyjęciu rocznego programu prac na ten rok.

4. Jeżeli roczny program prac zostanie przyjęty w ciągu danego roku referencyjnego, wkład finansowy Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, można wykorzystać w celu zwrotu kosztów administracyjnych poniesionych przez PRIMA-IS od 1 stycznia tego roku referencyjnego zgodnie z odnośnym rocznym programem prac. Jednakże z wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, można zwrócić koszty administracyjne poniesione przez PRIMA-IS od 7 sierpnia 2017 r. zgodnie z pierwszym rocznym programem prac.
5. Działania mogą być finansowane w ramach PRIMA jedynie wtedy, gdy zostały wymienione w rocznym programie prac. W rocznym programie prac dokonuje się rozróżnienia między działaniami, o których mowa ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, działaniami, o których mowa ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, oraz kosztami administracyjnymi ponoszonymi przez PRIMA-IS. Program prac przewiduje odpowiadające tym kategoriom szacunki wydatków oraz środki budżetowe na działania finansowane z wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, oraz działania finansowane przez państwa uczestniczące bez wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1. Roczny program prac zawiera również szacowaną wartość wkładów rzeczowych państw uczestniczących, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. b).

6. W zmienionych rocznych programach prac na rok referencyjny oraz w rocznych programach prac na kolejne lata referencyjne uwzględnia się wyniki wcześniejszych zaproszeń do składania wniosków. W programach prac dąży się do rozwiązania problemu niewystarczającego uwzględnienia kwestii naukowych, w szczególności kwestii uprzednio ujętych w ramach działań przewidzianych w ust. 1 lit. b), które nie mogły zostać odpowiednio sfinansowane.
7. Ostatnie działania, które mają być finansowane, w tym ostatnie zaproszenia do składania wniosków w ramach odpowiednich rocznych programów prac, muszą zostać rozpoczęte do 31 grudnia 2027 r. W należycie uzasadnionych przypadkach mogą one zostać rozpoczęte do 31 grudnia 2028 r.
8. Działania, które mają zostać sfinansowane przez państwa uczestniczące bez wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, mogą zostać włączone do rocznego programu prac jedynie wtedy, gdy niezależna ocena zewnętrzna tych działań dokonana w toku wzajemnej weryfikacji międzynarodowej pod kątem celów partnerstwa i zorganizowana przez PRIMA-IS zakończy się pozytywnym wynikiem.

9. Działania ujęte w rocznym programie prac finansowane przez państwa uczestniczące zgodnie z ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu są realizowane, po zatwierdzeniu przez Komisję, zgodnie ze wspólnymi zasadami, które ma przyjąć PRIMA-IS. We wspólnych zasadach uwzględnia się zasady określone w niniejszej decyzji, w tytule VIII rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 i w rozdziale II rozporządzenia (UE) 2021/695. PRIMA-IS przyjmuje również, po zatwierdzeniu przez Komisję, wymogi sprawozdawcze państw uczestniczących wobec PRIMA-IS, w tym w odniesieniu do wskaźników dla poszczególnych działań.

10. Działania, o których mowa w ust. 1 lit. b) pkt (i), muszą być zgodne ze wspólnymi zasadami, o których mowa w ust. 9, a także spełniać następujące warunki:
- a) wnioski dotyczą projektów transnarodowych przewidujących minimalny udział co najmniej trzech niezależnych podmiotów prawnych, które mają siedzibę w trzech różnych państwach uznanych za państwa uczestniczące zgodnie z niniejszą decyzją przed terminem składania wniosków w ramach odpowiedniego zaproszenia do składania wniosków, przy czym:
- (i) przynajmniej jeden z podmiotów ma siedzibę w państwie członkowskim lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem „Horyzont 2020” lub programem „Horyzont Europa”, stosownie do przypadku, i nie jest objęty zakresem stosowania pkt (ii) oraz
 - (ii) przynajmniej jeden z podmiotów ma siedzibę w państwie trzecim wymienionym w art. 1 ust. 2 lub w państwie trzecim położonym nad Morzem Śródziemnym;

- b) wnioski wybiera się na podstawie transnarodowych zaproszeń do składania wniosków i ocenia je co najmniej trzech niezależnych ekspertów na podstawie następujących kryteriów przyznawania dotacji: doskonałość, oddziaływanie oraz jakość i efektywność realizacji;
- c) wnioski klasyfikuje się w kolejności odpowiadającej wynikom oceny, o której mowa w lit. b), wyboru dokonuje PRIMA-IS w oparciu o tę klasyfikację, a państwa uczestniczące uzgadniają odpowiedni sposób finansowania pozwalający zwiększyć ponad próg liczbę wniosków, które mają być finansowane na podstawie tej klasyfikacji, w szczególności poprzez zapewnienie kwot rezerwowych dla wkładów krajowych do zaproszeń do składania wniosków.

W odniesieniu do klasyfikacji, o której mowa w lit. c), w przypadku gdy nie można sfinansować jednego lub większej liczby projektów, można wybrać projekty sklasyfikowane bezpośrednio po nich.

11. PRIMA-IS monitoruje realizację wszystkich działań zawartych w rocznym programie prac oraz składa Komisji coroczne sprawozdania w tej sprawie.
12. We wszelkich informacjach lub publikacjach związanych z działaniami PRIMA, prowadzonych we współpracy z PRIMA, niezależnie od tego, czy działania te podejmuje PRIMA-IS, państwo uczestniczące, krajowe organy finansujące państwa uczestniczącego lub uczestnicy działania, umieszcza się następującą uwagę: »[nazwa działania] jest częścią ■ PRIMA współfinansowanego przez Unię Europejską«.”;

7) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Zasady uczestnictwa i upowszechniania

1. PRIMA-IS uznaje się za organ finansujący zdefiniowany w art. 2 pkt 11 rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 oraz w art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) 2021/695, stosownie do przypadku; zapewnia ona wsparcie finansowe na działania pośrednie, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) niniejszej decyzji, zgodnie z zasadami ustanowionymi w odpowiednich rozporządzeniach, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w niniejszym artykule.

2. Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/695 i na zasadzie odstępstwa od art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 oraz od art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/695 minimalna liczba uczestników wynosi trzy podmioty prawne mające siedzibę w trzech różnych państwach uznanych za państwa uczestniczące przed terminem składania wniosków w ramach odpowiedniego zaproszenia do składania wniosków, przy czym co najmniej jeden ma siedzibę:
- a) w państwie członkowskim lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem „Horyzont 2020” lub programem „Horyzont Europa”, stosownie do przypadku, nieobjętym zakresem stosowania lit. b) niniejszego artykułu;
 - b) w państwie trzecim wymienionym w art. 1 ust. 2 lub w państwie trzecim położonym nad Morzem Śródziemnym.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 oraz od art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/695, w należycie uzasadnionych przypadkach przewidzianych w rocznym programie prac, minimalnym warunkiem jest udział jednego podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie uczestniczącym przed terminem składania wniosków w ramach odnośnego zaproszenia do składania wniosków.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 oraz od art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/695 do finansowania przez PRIMA-IS kwalifikują się następujący uczestnicy:
- a) każdy podmiot prawny mający siedzibę w państwie uczestniczącym lub utworzony na podstawie prawa Unii;
 - b) każda międzynarodowa organizacja o znaczeniu europejskim zdefiniowana w art. 2 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 w odniesieniu do działań PRIMA finansowanych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. a) niniejszej decyzji lub każda międzynarodowa europejska organizacja badawcza zdefiniowana w art. 2 pkt 15 rozporządzenia (UE) 2021/695 w odniesieniu do działań PRIMA finansowanych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. b) niniejszej decyzji.

5. W przypadku uczestniczącej międzynarodowej organizacji lub uczestniczącego podmiotu prawnego mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem uczestniczącym, które nie kwalifikują się do otrzymywania finansowania zgodnie z ust. 4, finansowanie przez PRIMA-IS może zostać przyznane pod warunkiem spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
- a) uczestnictwo danej organizacji międzynarodowej lub danego podmiotu prawnego jest uznawane przez PRIMA-IS za niezbędne do realizacji działania;
 - b) udział takich podmiotów jest przewidziany w rocznym programie prac, a możliwość takiego finansowania jest przewidziana w dwustronnej umowie naukowo-technologicznej lub na podstawie innego porozumienia zapewniającego ochronę interesów finansowych Unii, zawartego między Unią a organizacją międzynarodową lub – w przypadku podmiotu mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem uczestniczącym – państwem, w którym ten podmiot prawny ma siedzibę.

6. Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, stosowny wzór umowy o udzielenie dotacji może przewidywać, że podmioty prawne, które mają siedzibę w państwach niebędących państwami uczestniczącymi i otrzymują finansowanie z PRIMA-IS, zapewniają również odpowiednie gwarancje finansowe.
 7. Unia zawiera z państwami trzecimi umowy, które przewidują ochronę interesów finansowych Unii.”;
- 8) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pod warunkiem wydania pozytywnej oceny ex ante dotyczącej PRIMA-IS zgodnie z art. 154 ust. 3 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 oraz przedstawienia odpowiednich gwarancji finansowych zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) pkt (vi) tego rozporządzenia Komisja, w imieniu Unii, zawiera z PRIMA-IS ramową umowę o partnerstwie finansowym oraz umowy o przyznanie wkładu.”;

b) w ust. 2 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„2. Ramową umowę o partnerstwie finansowym, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zawiera się zgodnie z art. 130 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Ponadto obejmuje ona między innymi następujące kwestie:”;

9) w art. 9 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Decyzja Komisji dotycząca zakończenia, proporcjonalnego zmniejszenia lub zawieszenia wkładu finansowego Unii pozostaje bez uszczerbku dla zwrotu kosztów kwalifikowalnych już poniesionych przez państwa uczestniczące przed powiadomieniem PRIMA-IS o tej decyzji.”;

10) art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. PRIMA-IS przeprowadza audyty ex post wydatków na działania pośrednie na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 zgodnie z art. 29 tego rozporządzenia.

1a. PRIMA-IS przeprowadza audyty wydatków na działania pośrednie na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/695 zgodnie z art. 53 tego rozporządzenia w ramach działań pośrednich programu „Horyzont Europa”, w szczególności zgodnie ze strategią audytu, o której mowa w art. 53 ust. 2 tego rozporządzenia.”;

(11) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939* do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii zgodnie z art. 4 tego rozporządzenia.

* Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej („EPPO”) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Bez uszczerbku dla ust. 1–3a w kontraktach, umowach o udzielenie dotacji i decyzjach o udzieleniu dotacji wynikających z wykonania niniejszej decyzji zamieszcza się postanowienia wyraźnie upoważniające Komisję, PRIMA-IS, Trybunał Obrachunkowy, EPPO i OLAF do prowadzenia takich audytów i dochodzeń zgodnie z ich odpowiednimi uprawnieniami. W przypadku gdy realizację działania zlecono na zewnątrz lub podzlecono w całości lub w części, lub gdy realizacja działania wymaga udzielenia zamówienia publicznego lub udzielenia wsparcia finansowego stronie trzeciej, w kontrakcie, umowie o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji przewiduje się zobowiązanie wykonawcy lub beneficjenta do uzyskania od każdej zaangażowanej osoby trzeciej wyraźnej akceptacji tych uprawnień Komisji, PRIMA-IS, Trybunału Obrachunkowego, EPPO i OLAF-u.

- 4a. PRIMA-IS udziela krajowym trybunałom obrachunkowym w każdym państwie uczestniczącym, na ich wniosek, dostępu do wszystkich informacji związanych z krajowymi wkładami danego państwa uczestniczącego, w tym informacji w formacie elektronicznym, niezbędnych do przeprowadzenia audytów.
5. W ramach realizacji PRIMA państwa uczestniczące przyjmują wszelkie środki ustawodawcze, wykonawcze, administracyjne oraz inne środki niezbędne do ochrony interesów finansowych Unii, w szczególności w celu zapewnienia pełnego odzyskania wszystkich kwot należnych Unii zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046.”;

12) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 11a

Dostęp do rezultatów i informacji na temat wniosków

1. ***PRIMA-IS*** zapewnia Komisji ***oraz, w stosownych przypadkach, organom państw uczestniczących*** dostęp do wszystkich informacji dotyczących finansowanych przez nią działań pośrednich. Informacje te obejmują wkłady i rezultaty beneficjentów uczestniczących w działaniach pośrednich lub wszelkie inne informacje uznane za niezbędne do celów kształtowania, realizacji, monitorowania i oceny polityk lub programów unijnych lub – w stosownych przypadkach – realizowanych przez państwa uczestniczące. ***Takie prawa dostępu ograniczone są do zastosowania niekomercyjnego i niekonkurencyjnego i muszą być zgodne z obowiązującymi zasadami poufności.***

2. PRIMA-IS przekazuje Komisji informacje zawarte w złożonych wnioskach w celu kształtowania, realizacji, monitorowania i oceny polityk lub programów unijnych. Wymóg ten ma odpowiednio zastosowanie do państw uczestniczących w odniesieniu do wniosków, których wnioskodawcy mają siedzibę na terytorium takich państw.”;
- 13) w art. 12 ust. 2–5 otrzymują brzmienie:
- „2. PRIMA-IS jest zarządzana przez Radę Nadzorczą. W Radzie Nadzorczej reprezentowane są wszystkie państwa uczestniczące. Rada Nadzorcza jest organem decyzyjnym PRIMA-IS.

Rada Nadzorcza, po zatwierdzeniu przez Komisję, przyjmuje następujące dokumenty:

- a) roczny program prac PRIMA;*
- b) wspólne zasady, o których mowa w art. 6 ust. 9;*
- c) wymogi dla państw uczestniczących dotyczące składania PRIMA-IS sprawozdań.*

Rada Nadzorcza sprawdza, czy warunki określone w art. 1 ust. 3 i art. 4 ust. 1 lit. c) są spełnione, oraz informuje o tym Komisję.

Rada Nadzorcza zatwierdza uczestnictwo w PRIMA każdego państwa trzeciego niestowarzyszonego z programem „Horyzont 2020” ani z programem „Horyzont Europa”, innego niż państwa wymienione w art. 1 ust. 2, po zbadaniu znaczenia uczestnictwa tego państwa dla realizacji celów PRIMA.

Każde państwo uczestniczące ma jeden głos w Radzie Nadzorczej. Decyzje podejmowane są na zasadzie konsensusu. W razie braku konsensusu Rada Nadzorcza przyjmuje decyzje większością przynajmniej 75 % ważnych oddanych głosów.

Unia, reprezentowana przez Komisję, jest zapraszana do uczestnictwa we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej w charakterze obserwatora i może brać udział w dyskusjach. W tym celu otrzymuje ona wszelkie niezbędne dokumenty.

3. Rada Nadzorcza określa liczbę członków Komitetu Sterującego, która nie może być mniejsza niż pięć. Rada Nadzorcza wyznacza członków Komitetu Sterującego. Komitet Sterujący nadzoruje prace dyrektora oraz doradza Radzie Nadzorczej w sprawie realizacji PRIMA przez Sekretariat. W szczególności udziela on wskazówek dotyczących wykonania budżetu rocznego oraz rocznego programu prac.

4. Rada Nadzorcza powołuje Sekretariat PRIMA-IS jako organ wykonawczy PRIMA.

Sekretariat:

- a) *realizuje roczny program prac;*
- b) *zapewnia wsparcie dla pozostałych organów PRIMA-IS;*
- c) *monitoruje realizację PRIMA i przedstawia sprawozdania z jego realizacji;*
- d) *zarządza wkładem finansowym Unii, o którym mowa w art. 3 ust. 1, i wkładami finansowymi państw uczestniczących oraz przedstawia sprawozdania z ich wykorzystania;*
- e) *zwiększa widoczność PRIMA, pełniąc rolę jego rzecznika i udzielając informacji;*

- f) pozostaje w kontakcie z Komisją zgodnie z ramową umową o partnerstwie finansowym, o której mowa w art. 8;*
- g) zapewnia przejrzystość działań PRIMA.*

5. Rada Nadzorcza powołuje Naukowy Komitet Doradczy składający się z uznanych niezależnych ekspertów mających kompetencje w dziedzinach związanych z PRIMA. Rada Nadzorcza określa liczbę członków Naukowego Komitetu Doradczego oraz warunki ich powołania zgodnie z art. 49 rozporządzenia (UE) 2021/695.

Naukowy Komitet Doradczy:

- a) doradza Radzie Nadzorczej w sprawie strategicznych priorytetów i potrzeb;***
- b) doradza Radzie Nadzorczej w sprawie treści i zakresu projektu rocznego planu prac z punktu widzenia naukowo-technicznego;***
- c) dokonuje przeglądu naukowych i technicznych aspektów realizacji PRIMA oraz wydaje opinię na temat jego sprawozdania rocznego.”;***

14) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 14

Monitorowanie i ocena

1. Działania PRIMA, *w tym ich skuteczność i przejrzystość, a także wskaźniki powodzenia*, są stale monitorowane i poddawane okresowym przeglądom w celu zapewnienia jak największego oddziaływania, doskonałości naukowej oraz jak najskuteczniejszego i najefektywniejszego wykorzystania zasobów. Wyniki monitorowania i okresowych przeglądów są uwzględniane w monitorowaniu partnerstw europejskich w ramach ocen programu „Horyzont Europa”, zgodnie z art. 50 i 52 rozporządzenia (UE) 2021/695.
2. PRIMA-IS organizuje stałe monitorowanie i sprawozdawczość w odniesieniu do zarządzania swoją działalnością i jej realizacji, a także okresowe przeglądy efektów, rezultatów i oddziaływania finansowanych działań pośrednich realizowanych zgodnie z art. 50 rozporządzenia (UE) 2021/695 i załącznikiem III do tego rozporządzenia.

3. Komisja przeprowadza ocenę okresową PRIMA **do 31 grudnia 2025 r.** i ocenę końcową **do 31 grudnia 2031 r.** w ramach ocen programu „Horyzont Europa”, zgodnie z art. 52 rozporządzenia (UE) 2021/695, z pomocą niezależnych ekspertów zewnętrznych wybranych w oparciu o otwartą i przejrzystą procedurę. ***Na podstawie tych ocen Komisja przygotowuje sprawozdania zawierające wnioski z ocen i uwagi Komisji. Komisja przedkłada sprawozdanie dotyczące oceny końcowej Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do 30 czerwca 2032 r.***

4. W ocenach okresowej i końcowej, o których mowa w ust. 3, bada się **wskaźniki powodzenia i wskaźniki uczestnictwa, w tym w państwach uczestniczących z południowej części regionu Morza Śródziemnego, oraz to**, w jaki sposób PRIMA wypełnia swoją misję i swoje cele, uwzględnia się wszystkie jego działania oraz ocenia jego europejską wartość dodaną, skuteczność, efektywność, w tym otwartość i przejrzystość, przydatność prowadzonych działań, w tym w przemyśle i przez MŚP, **organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie**, oraz ich spójność i komplementarność z odpowiednimi politykami regionalnymi, krajowymi i unijnymi, w tym synergie z innymi częściami programu „Horyzont Europa”, takimi jak inne partnerstwa, misje, klastry i programy tematyczne lub szczegółowe. W ocenach tych brane są pod uwagę opinie **szerokiego kręgu** zainteresowanych stron na poziomie Unii i na poziomie krajowym. W razie potrzeby obejmują one ocenę najskuteczniejszego trybu interwencji politycznej w odniesieniu do wszelkich przyszłych działań, a także przydatność i spójność ewentualnego odnowienia PRIMA, z uwzględnieniem ogólnych priorytetów politycznych oraz sytuacji w zakresie wspierania badań naukowych i innowacji, w tym umiejscowienia na tle innych inicjatyw wspieranych w ramach programu „Horyzont Europa”.

Przeprowadzając te oceny, Komisja w pełni uwzględnia skutki administracyjne dla PRIMA i dąży do ich zmniejszenia oraz dba o to, by proces oceny był prosty i w pełni przejrzysty.

5. Komisja publikuje i rozpowszechnia wyniki i wnioski z ocen, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 14a

Poufność

Bez uszczerbku dla art. 11a PRIMA-IS zapewnia ochronę informacji poufnych, których ujawnienie poza instytucjami, organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii może zaszkodzić interesom PRIMA-IS, jej członkom lub uczestnikom działań PRIMA. Takie informacje poufne obejmują dane osobowe i handlowe oraz szczególnie chronione informacje jawne i niejawne.

Artykuł 14b

Konflikty interesów

1. Prowadząc działalność, PRIMA-IS oraz jej organy, członkowie i pracownicy unikają wszelkich konfliktów interesów.
2. PRIMA-IS przyjmuje przepisy dotyczące zapobiegania konfliktom interesów, unikania ich i zarządzania nimi w odniesieniu do swoich pracowników, członków i innych osób działających w jej organach lub grupach należących do PRIMA-IS zgodnie z art. 61 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
3. PRIMA-IS ustanawia kodeks postępowania dla członków swoich organów, który przewiduje publikację oświadczeń dotyczących działalności zawodowej, interesów finansowych i konfliktu interesów zgodnie z przepisami o ochronie danych.

Artykuł 14c

Bieżące działania, aktywność i zobowiązania

Działania lub aktywność PRIMA-IS lub zobowiązania państw uczestniczących, o których mowa w niniejszej decyzji, zainicjowane lub podjęte na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1291/2013, nadal podlegają przepisom tego rozporządzenia, chyba że niniejsza decyzja stanowi inaczej.”.

Artykuł 2

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 3

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

W imieniu Rady

Przewodniczący

Or. en